

Lapsivaikutusten arviointimallin käyttöönottaminen Savonlinnan kaupungin päätöksenteossa 1.1.2022 lukien

581/01.014/2021

SL § 127

Selostus:

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 15.12.2020 päättänyt, että Savonlinnan kaupungin päätöksenteossa otetaan käyttöön lapsivaikutusten arviointi. Tätä varten tulee laatia lapsivaikutusten arviointimalli.

Lapsivaikutusten arvioinnin erityisenä perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 3.1 artiklassa edellytetty lapsen edun ensisijaisuuden periaate.

Arvioinnissa on huomioitava myös muu tilanteeseen liittyvä lainsäädäntö. Esim. varhaiskasvatusta, perusopetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, sote-palveluita, vapaa-ajan palveluita tai kaavoitusta koskeva lainsäädäntö.

Lasten ja nuorten kuuleminen on olennainen osa lapsivaikutusten arviointia.

Heidän näkemyksensä tulee kuulla ja ottaa huomioon kaikissa heitä koskevissa asioissa, myös lapsen edun arvioinnissa.

Lapsen on saatava vapaasti ilmaista näkemyksensä. Näkemykset on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.

Lapsivaikutusten arvioinnissa selvitetään päätöksen tai toiminnan vaikutuksia lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen.

Lapsivaikutusten arviointi on väline lasten etujen selvittämiseen tehtäessä lapsiryhmää (esimerkiksi tietyn päiväkodin tai koulun lapset) tai yleisesti lapsia (esimerkiksi kunnan kaikki lapset) koskevaa päätöstä.

Arviointien toteuttamisessa voidaan käyttää erilaisia menettelytapoja.

On tärkeää, että lapsivaikutusten arviointi on järjestelmällinen osa kunnan päätösten valmistelua, päätösten toimeenpanon seurantaa ja toiminnan kehittämistä.

Laajempi lapsivaikutusten arviointi (LAVA) tehdään aina silloin, kun

tehdään merkittäviä lapsiin ja nuoriin vaikuttavia päätöksiä.

Arviointi tarvitsee tuekseen rakenteet.

Viranhaltijat, päättäjät ja henkilöstö tarvitsevat koulutusta ja tukea lapsivaikutusten arviointiin.

LAPE Etelä-Savon muutosohjelmassa on työstetty maakunnallista arviointimallia, joka on käsitelty ja hyväksytty Etelä-Savon maakunnallisessa lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmässä.

Sivistystoimen valmisteluryhmä on käsitellyt maakunnallisen mallin liitteineen (pöytäkirjaliite A) ja valmistellut kaupunkikohtaisen ohjeistuksen mallin käyttöönottoon omassa päätöksenteossa.

Tietoa lapsivaikutusten arvioinnista on luettavissa luottamushenkilöiden extranetissä.

(Valmistelu: sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti, p. 044 417 4202, varhaiskasvatuspäällikkö Anna-Liisa Sairanen, p. 044 417 4303, vapaa-aikapäällikkö Simo Rätty, p. 044 417 4221 ja koulusuunnittelija Merja Leppänen, p. 044 417 4201)

Sivistystoimenjohtajan esitys:

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että Savonlinnan kaupungin päätöksenteossa otetaan käyttöön maakunnallinen lapsivaikutusten arviointimalli 1.1.2022 lukien ja sen käyttöönotosta järjestetään koulutusta viranhaltijoille, henkilöstölle ja päättäjille. Lisäksi sivistyslautakunta toteaa, että arviointiprosessia tulee myös johtaa keskitetysti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet: Kaupunginhallitus